

АМЕРИКАНСЬКІ
ЛІТЕРАТУРНІ
СТУДІЇ
В УКРАЇНІ

Інститут літератури
ім. Т. Г. Шевченка
Національної академії наук України

**Американські літературні студії в Україні. – Вип. 9:
Філософія творчості Генрі Джеймса: Український
погляд / Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка
Національної академії наук України. – Ніжин:
Видавець ПП Лисенко М. М., 2016. – 274 с.**

Збірник присвячено пам'яті відомого українського американіста, доктора філологічних наук, професора, провідного наукового співробітника Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка Тамари Наумівни Денисової. Випуск укладено на основі матеріалів симпозіуму із творчості Генрі Джеймса, що відбувся в Інституті літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України у грудні 2014 р.

Книжку відкриває блок "In memoriam Тамари Наумівни Денисової". Тут подано вступне слово Т. Денисової "Щось на кшталт професійної сповіді" до її збірника "Про літературу США: вибрані статті українського американіста часів Незалежності" (К., 2014), спогади Н. Жлуктенко про свою померлу колегу, а також бібліографічний покажчик праць Т. Денисової (укладачі – Т. Стальна, Н. Кікоть).

Блок "Українська джеймсiana: причинки до теми" містить нотатки Т. Денисової до її незавершеної статті "Проза Генрі Джеймса та його "Філософія творчості" в континуумі літератури США". У вступному слові редколегія зазначає, що ці записи "варті оприлюднення, бо в них віднаходимо ту "легкість дихання" науковця, ту вищого ґатунку аналітику, яку так поцінував Джеймс. Імовірно, що Тамара Наумівна, працюючи над статтею, інакше б розставила акценти, але і в цих чернетках стільки плідних зауваг, спостережень, перспектив подальших досліджень, що, віримо, вони придатуться українським американістам" (с. 7). Тут-таки подано статтю М. Коваль "Модифікації традиції реалізму в літературі США зламу XX – XXI століть: відлуння джеймсівських ідей", компаративну розвідку Т. Потницьою "Г. Джеймс. "Дейзі Міллер": американський варіант "Смерті у Венеції", статті О. Гона про традицію Г. Джеймса у творчості Е. Паунда, О. Узлової про роман Д. Лоджа "Автора, автора" в контексті сучасної джеймсiana, С. Сушка про відображення принципів прози Г. Джеймса в американській постмодерній літературі (текст подано англійською мовою). Ю. Павленко досліджує місце та роль листів у новелі "Зв'язка листів" і повісті "Листи Асперна". О. Старшова розглядає роль Нью-Йорка як сюжетного компонента у двох творах Г. Джеймса "Площа Вашингтона" й "Милий закуток". Т. Свербілова висвітлює форми втілення ненадійного наратора в кіноверсіях повісті Г. Джеймса "Поверот гвинта". А. Гайдаш робить спробу визначити феномен кіноадаптації як засіб співтворства. На прикладі екранізації роману Г. Джеймса "Жіночий портрет" досліджено трансгресію коду тілесного у взаємодії з топосом неволі. А. Стеценко зіставляє повість Г. Джеймса "Поверот гвинта" з оперою Б. Бріттена, висвітлює поетикальні збіги між творами різних мистецтв, внутрішню організацію згаданої опери, що надає змогу простежити відповідні засоби музичної виразності. Т. Михед аналізує Передмови Г. Джеймса до т.зв. "Нью-Йоркського видання" його творів, що замислювались митцем як цілісна естетично-критична рефлексія; у ній письменник з'ясовує універсальні засади художньої творчості, зокрема теорії романного жанру, а також окреслює ті принципи, на яких мали ґрунтуватися професійний критичний аналіз і читацька рецепція. Книжку завершує міні-антологія – уривки з Передмов Г. Джеймса до згаданого зібрання творів 1907 – 1909 рр. в українських перекладах (фрагменти для цієї публікації дібрала Т. Денисова).

Збірник видано за сприяння та фінансової підтримки Українського Фулбрайтівського кола, Програми імені Фулбрайта в Україні та Інституту міжнародної освіти.

О. Б.

Наші
презентації